

ЕЛЕКТРОНСКЕ НОВИНЕ
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Златибор
туристичка организација

ЗЛАТИБОР

Број 39 | март 2024.

ЦРКВЕ БРВНАРЕ ДРАГУЉИ
ДУХОВНЕ ВРЕДНОСТИ

---

*УСПЕЛО САЈАМСКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ
НАЈПОСЕЂЕНИЈЕ ПЛАНИНЕ*

НАЈЛЕПШИ СУВЕНИРИ СУ ПРОИЗВОДИ
САМОУКИХ МАЈСТОРА

**СМЕШТАЈ
ЗЛАТИБОРА
ВИЛА БАЈКА**

Посетите нас :
www.zlatibor.org.rs

ЉУБАВ ПРЕМА НАСЛЕЂУ И ДУХОВНИМ ВРЕДНОСТИМА НАСЛЕЂЕНА ОД ПРЕДАКА

Даница Јевтић Шишовић,
директорка Културног центра Златибор

Златибор је планина на којој се могу пронаћи трагови историје од бронзаног доба, преко Римљана и турског периода, ратова балканских и светских. Земља ратника и рабаџија, сељака и радника, песника и уметника, а данас потпуно модерна и савремена средина.

"Моја планина дохвата звезде, прешао сам је целу ногама овим... Не бих могао да лутам светом да њене зоре у себи не носим" (Михаило Ћуповић)

Стихови Михаила Ћуповића, Ршумове песме, слике Божа Ковачевића и Обрада Јовановића, скулптуре Бранка Тијанића и озбиљна збирка музеја у Сирогојну обликовале су моје детињство, школовање, уметнички и професионални развој. Искрену љубав према традицији, наслеђу, породичним вредностима наследили су Златиборци од својих пркосних и гостољубивих предака. Мисија је да то што смо на дар добили од старих пренесемо на млађе генерације.

Тешка су времена за истинске вредности, није лако наћи начин како доћи до сопствене деце. Идеја и програм Културног центра Златибор је на првом месту да освести вредности нашег културног, историјског и природног богатства и приближимо их својој деци. Она ће после, природно, са поносом представити лепоте Златибора својим пријатељима, гостима, туристима...

Географски огромна површина Златибора омогућила је безброј начина да се потпуно слободно може одлучити на који начин желимо провести одмор на нашој планини. Комфортан и модеран центар испуњава све захтеве савременог човека и његове породице. На пар минута до сат времена вожње од центра налазе се велике светиње, бисери архитектуре и природне лепоте.

Огледало Златибора вековима је кућа брвнара и уз њу црква брвнара у нашим селима. Чувају се кроз историју: рушили су их непријатељи у ратним временима, у миру обнављали Златиборци. Чувену брвнару из Доброселице за ноћ су на колима преместили наши преци да је од Турака сачувају. Брвнаре у Доброселици, Јабланици, Кућанима, Семегњеви, Мокрој Гори, капела Захарића у Кремнима и црква у Вежањи (на Заовинама) места су сама по себи прелепа у још лепшем природном окружењу. Многе од њих чувају

реликвије и иконе изузетног значаја, дела непроцењиве уметничке вредности.

Манастири у окружењу су својеврсни музеји средњег века и њене историје, сваки за себе. Увац и Дубрава на самом Златибору и аутентичном планинском простору обновљени су и инфраструктурно постали су доступни свим посетиоцима. Вредни сваког километра и минута вожње су и манастири у нашем непосредном окружењу: манастир Рача на Тари ка Бајиној Башти и Рујан на Врутцима ка Ужицу центри су српске писмености вековима.

Поносни као народ на период Немањића, не смемо заборавити да нам је у близини манастир Милешева код Пријепоља, манастир Бања код Прибоја и Светог Ахилија у Ариљу. Велики краљеви Владислав, Драгутин и Милутин Немањић владали су овим просторима и оставили непроцењиву историју сликарства и архитектуре, вере и осећаја припадности славном народу.

Цркве из XVIII, XIX и са почетка XX века, зидане у устаничким временима, залагањем великог владике Николаја и других значајних историјских личности вредне су обиласка, што због изузетне архитектуре, камене пластике, иконописа и црквеног мобилијара, што због локација на којима се налазе. Изузетан архитекта Коруповић, пројектовао је храмове у Кремнима, Горњој Шљивовици и Негбини, а чувени инжењер Миладин Пећинар храм у Љубишу. Под заштитом државе је црква Св. Петра и Павла у Сирогојну. У последње време обновљени су и саграђени нови храмови у Мачкату, Чајетини, Трипкови, Шљивовици, Кривој Реци, као и на самом Златибору, у Мокрој Гори, на Бањи, на Међавнику, у Алином Потоку и у Драглици.

Наша планина неисцрпан је извор лепоте и инспирације. Разлог сталног враћања туриста на ову планину је разноврсност коју нуди. Временом је много људи постало и стално становништво Златибора, досељавајући целе породице. Велики број посетилаца викенд и одмор проводи у својим стамбеним јединицама. Културни центар потрудиће се да константно одржи програм и богат садржај. Жеља нам је да будемо центар у коме ће поред текућих активности сваки гост добити детаљне информације о културним станицама ове најпосећеније туристичке дестинације.

ЦРКВЕ БРВНАРЕ ДРАГУЉИ ДУХОВНЕ ВРЕДНОСТИ

Толико новог и модерног туристима нуди посећени Златибор, а има љубитеља ове планине којима су привлачне и старине. Међу тим вековним сведоцима наше прошлости по трајању, лепоти и отпорности зубу времена предњаче златиборске цркве брвнаре.

Оне су истински драгуљи духовне вредности, најстарија и најлепша здања у селима, дрвени храмови у народу поштовани. Од брвана тесаних умећем народних мајстора, са давнашњим иконама и елегантним звоницима.

Понегде, као у Доброселици, такав храм налази се покрај витких борова "столоваша". У Јабланици је на узвишењу усред четинарске шуме, са дрвеним собраницама (родовским трпезама), при чему се уз ову цркву брвнару обичајима обележава свака Српска нова година. Од дрвета је и невелики храм у Семегњево, прави архитектонски и духовни бисер у потпуности украшен иконама.

Свако ко је у обиласку удаљених златиборских лепота посетио неку од ових цркава брвнара био је импресиониран виђеним. Давна прошлост и духовност проговарају из тих брвана и икона, овде вечно живи наша верска и културна традиција којом се поносимо. Сведочећи да столећима трајемо на овим просторима, да верујемо и лепоту негујемо.

Зато ти стамени чувари наше душе као магнет привлаче људе с разних страна. Отуда из године у годину све више туриста, знатижељника, ходочасника покрај двери златиборских цркава брвнара.

Црква у Јабланици чува златиборску душу

Златибор на својим обронцима међу столетним боровима скрива драгуљ од велике културне и духовне вредности: цркву брвнара у селу Јабланици. О том храму говори нова емисија серијала "У загрљају Златибора".

Ова црква брвнара представља чувара златиборске душе. Кроз историју рушена, па снажним вољом Златибораца обнављана, броји године и памти своје ктиторе, неимаре, иконописце и верујући народ који је долазио на поклоњење Богу. Тај значајан културно-историјски споменик, саграђен 1838. године и посвећен Покрову Пресвете Богородице, био је место окупљања и опстанка народа током дугих окупација. Црква је грађена од брвана у правоугаоној основи са полукружном олтарском апсидом и представља значајан доказ некадашњег градитељског умећа.

Од старог иконостаса сачуване су Царске двери, престоне иконе Исуса Христа и Пресвете Богородице са Исусом Христом, као и икона Светог Василија Острошког са Светим Јованом Крститељем.

Поред цркве је елегантни дрвени звоник, док њену околину красе кућице од брвана – собрашице. Ове,

како их још називају, родовске трпезе у црквеној порти користиле су се само повремено: за обедовање после литургије и причешћа, слава и других црквених саборовања.

Током 2014. године завршена је реконструкција јабланичке цркве брвнаре. Замењен је кров парохиског дома, обновљене су постојеће и направљено пет нових собрашица, постављена су два нова видиковца, урађен приступни пут, ограђен читав комплекс и опремљен туристичком сигнализацијом.

У духу традиције сваког 13. јануара у порти цркве организује се дочек Православне нове године, уз разне активности. Тада се овде окупљају многобројни мештани и туристи. То је најлепши такав дочек у овом делу Србије, јер у срцу планине и столетних борова, као јединствена атракције за посетиоце и право народно весеље, на посебан начин оживљава вековне обичаје (бадњак, Божић Бата, изворне песме, народна јела).

Удаљено 25 километара од туристичког центра Златибора село Јабланица, као једно од најпростиранијих у Србији, поред културног искуства посетиоцима нуди и доживљај праве нетакнуте златиборске природе. Непрегледни травнати пашњаци, борове шуме вековног трајања и друге природне лепоте окружују Јабланицу са свих страна. Очувана од урбаног, а привлачна у свако доба године, она је рај за љубитеље идиличних сеоских средина.

Доброселичку богomoљу правио мајстор Митар пре 203 године

Кад се магистралом прођу Водице на Златибору, код Борове главе ваља скренути удесно и спустити се у долину лепоте. Ту је онај изворни, од људских чињења прилично сачувани Златибор. Са аутентичним даровима природе: столетним боровима, мирисним пропланцима, превојима и висовима, ретким биљкама, каменим чудесима изнад бистрог потока ...

Због таквог свог изгледа златиборско село Доброселица, ова долина лепоте, од средњег века привлачи људе. Некад за напасање стоке у здравом крају, боров луч и катран, али и склањање народа у дубодолину пред освајачима. У новије време за бекство од погубног ритма урбане свакодневице, туристички мир у срцу природе, па и због несвакидашње цркве брвнаре.

Та прелепа црква, посвећена Светом пророку Илији, подигнута је 1821. године, Доброселичани су пре три године свечано обележили два века њеног подизања. То је један од најлепших храмова овог краја, са дугом историјом и вредним иконама.

Има записа да је Доброселица прву цркву имала још средином 18. века, њени свештеници Гаврило и

Божо помињу се у запису из 1749. године. Али тај први храм спалили су Турци 1806. Затим је на тим темељима 1821. сеоски мајстор Митар Удовичић саградио ову невелику богомољу брвнару. У њој је иконостас са иконама које су дело Алексија Лазовића, док су царске двери ове цркве једно од најбољих остварења сликара Јанка Михаиловића Молера.

Тај дрвени храм угнездио се у крилу још старијих знамења Доброселице. То су три огромна црна бора "столоваша" стара неколико векова, проглашена спомеником природе. Стоје и данас поносно у центру села, на мети објектива фото-апарата многих туриста који овде навраћају. Претече тих савремених дошљака (у возилима с таблицама многих наших градова) долазиле су овде још у давним временима. Има података да је мирисна и живописна Добро-

селица у 18. веку имала прве колибе за госте. Тада су је они помињали по три висока бора, затим и по многим смоларима и катранџијама.

А данас посетиоце овде привлачи и сеоска пећина Прераст, чудо природе овог краја. Прилаз њој у овом јужном ободу Златибора уређен је заслугом Туристичке организације Златибор. Прераст је природни камени мост, настао обрушавањем пећинских таваница изнад воденог тока. "У народу је позната као Точковичка пећина или Шупљица. Представља природну реткост од изузетног значаја за науку, као и за туризам на Златибору. Пећински канал дуг је 48, широк 12 и висок на горњем улазу 12 метара, а на излазу 16. Камени лук изнад канала дебљине је 20 метара. По својим димензијама спада међу највеће природне камене мостове у Србије", пише на табли пред улазом.

Духовни бисер храм од брвана у Семегњеви

У живописном златиборском селу Семегњеви, на 1.200 метара надморске висине, уздиже се архитектонски и духовни бисер – Црква Рођења Светог Јована Крститеља.

Изграђена је давне 1927. године и сведочи о постојању, животној борби и љубави људи са ових простора. Земљу и новац за изградњу храма дала је мештанка Савка Ђурић. То потврђује ктиторска плоча на којој пише:

"Овај свети храм, посвећен рођењу Светог Јована Крститеља, подиже за вечни помен својих родитеља

оца Јеврема, мајке Станиславе Костић, мужа Љубомира, деце Миодрага, Славка и сестричине Винке, Савка Ђурић из Семегњева. Место цркве приложи, и исту изради, у име Савке Бранко Пишчевић са синовима, за време опслуживања парохије доброселичке јеромонах Марко Поповић из Слатине. Данилов град 1927. године".

Црква Светог Јована Крститеља је једнобродна црква брвнара, мањих димензија, изграђена у духу архитектуре 18. и 19. века. Грађена је од тесаних брвана правоугаоне основе која се завршава полукружном дрвеном апсидом. Цркву осветљавају три прозора, јужни, северни и источни који осветљава апсиду. Кров је од дрвета, покривен лимом, а поред цркве налази се звоник, наслоњен на четири бетонска стуба.

У потпуности је украшена иконама, које су даривали цркви мештани Семегњева. Данас број изложених икона достиже 150. Не постоје подаци како је црква првобитно изгледала, али са сигурношћу се може рећи да су о овом храму наставили да се брину и додатно га украшавају потомци Савке Ђурић.

Семегњевска црква доживела је велику обнову 1998. године, када је у порти изграђена сала за народна окупљања. У периоду између 2004. и 2012. украшена је новим иконама на иконостасу, дело нашег иконописца госпође Данице Шишовић. Уз помоћ локалне самоуправе извршено је препокривање. Црква је обложена новим брвнима.

Поред духовне вредности, дрвени храм у Семегњеви представља једну више туристичку вредност златиборског краја коју вреди посетити.

УСПЕЛО САЈАМСКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ НАЈПОСЕЂЕНИЈЕ ПЛАНИНЕ

Од 22. до 25. фебруара у Београду је одржан је 45. Међународни сајам туризма у Београду, најзначајнија туристичка манифестација у југоисточној Европи. Овде је Туристичка организација Златибор, први пут самостално на овом сајму (са штандом на централној позицији Хале 4), с успехом представила понуду најпосећеније планине Србије под слоганом "Инвест ин Златибор". Своје садржаје промовисао је и читав туристички сектор Златибора.

Укупно 20 излагача са "златне планине" учествовало је на овогодишњем сајму туризма. Међу њима "Голд гондола", Музеј "Старо село" Сирогојно, тематски парк "Ел пасо сити" и велики број хотелијера. Пажњу су привукли нови објекти: "Vor by Karisma", први планински хотел светског "Карисма ресортс" ланца хотела, као и недавно отворени комплекс "Queen of Zlatibor". Неизоставан део сајамске понуде били су добро позната хотели "Палисад", "Торник", "Мона Плаза", "Златибор", "Олимп" и "Букет". На сајму су учествовали и апартмански комплекси "Краљеви ко-

наци", "Титова вила" и "Конак", Туристичко-рекреативни комплекс "Златибор", "Велика Рецепција", одмаралиште "Монтанова", као и Специјална болница "Чигота". Своје пројекте представила је компанија "Kabex Invest", инвеститор апартманско-пословног комплекса који се гради на Златибору. Наши излагачи припремили су посебне погодности за посетиоце сајма. Сви заинтересовани имали су прилику да освоје поклоне и вредне награде, те да остваре сајамске попусте.

Штанд Златибора посетили су и представници државног врха: председник Србије Александар Вучић на отварању сајма, када су га са капиталним пројектима општине Чајетина упознали председник Скупштине општине Чајетина Арсен Ђурић и директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић, а наредних дана и министри Хусеин Мемич, Никола Селаковић, Зоран Гајић и Дарија Кисић, те директорка Туристичке организације Србије Марија Лабовић. Интересовање медија и посетилаца за најпосећенију планину Србије било је велико током сва четири сајамска дана.

По изјави председника општине Чајетина Милана Стаматовића датој на овом сајму, у наредних пет година очекује се завршетак свих актуелних пројеката ове локалне самоуправе, од којих су најзначајнији изградња најсавременијег комплекса отворених и затворених спортских терена, ширење мреже гондолске жичаре ка Прибојској бањи, Мокрој Гори и врху Чигота, као и изградња новог центра Златибора са ексклузивним смештајним и рекреативним садржајима поред Рибничког језера.

Сумирајући утиске са сајма директор ТО Златибор Владимир Живановић је изјавио да је за нашу туристичку привреду ова манифестација била веома успешна. – Штанд Златибора био је централно место пословних сусрета, размене идеја и склапања нових пословних договора. Посебно интересовање посетилаца и медија привукла је интерактивна макета будућег Спортског парка, која је на реалистичан и иновативан начин приказала његов изглед и садржаје. ТО Златибор и колеге из "Голд гондоле" одржали су неколико састанака са туристичким агенцијама из Хрватске, Пољске и Грчке које су заинтересоване да у своју понуду путовања укључе Златибор, а договорене су и студијске посете.

На београдском сајму потписан је протокол о сарадњи Туристичке организације Златибор са Туристичком заједницом хрватског града Лабин. Потписали су га Владимир Живановић и директорка ТЗ Лабина Астрид Главичић. Протокол отвара многобројне могућности сарадње у области туризма, угоститељства, културе и спорта, размену искустава и добре праксе у функционисању туристичких организација, промоције и заједничке наступе на иностраним тржиштима...

ДО НАЈБОЉЕ ПРШУТЕ СПОЈЕМ МЛАДОСТИ И ИСКУСТВА

У знаку 22. "Пршутујаде", познате манифестације нашег краја, био је први мартовски викенд у Мачкату под Златибором, селу месних прерађевина произведених на традиционалан начин. Овде је 1.марта отворен тродневни сајам сувомеснатих производа, на коме су многобројни посетиоци пробали и куповали изложену пршуту, кобасицу, сланину, стељу, чварке... Све из оближњих домаћинстава произвођача ових деликатеса, по сајамским ценама.

Руменело се осушено димљено месо на дрвеним тезгама у изложбеном простору код цркве и школе. Овог пута учествовало је девет домаћина са својим производима, сви са дугом породичном пршутарском традицијом.

Најбољим међу њима, по одлуци оцењивача из Центра за испитивање намирница Београд, додељена су признања. Петру Шопаловићу из Мачката припале су прве награде за најбољу говеђу пршуту и најбољу кобасицу. Никола Брковић из Качера, чија је ћерка Андријана примила признања, такође је добио прве за најбољу сланину и најбољу овчију стељу. А победничку свињску пршуту произвео је Драган Стојановић из Мачката.

Отварање ове "Пршутујаде", коју је организовало Удружење произвођача сувомеснатих производа Златиборског округа у сарадњи са општином Чајетина и "Златиборским еко аграром", започело је наступом мајстора виолине Бранка Ристића и Саше Петровића.

Сајам је отворио Милан Стаматовић, председник општине Чајетина, истакавши намеру да се помогне произвођачима како би остали да живе и раде у овим селима.

– У време кад су задруге изгубиле на значају, ми хоћемо да организујемо наше произвођаче да се удруже по принципу акционарских друштава. То су искуства модерних земаља које поштују своје пољопривреднике, примењива и код нас. Да се људи удруже па заједно са локалном самоуправом и министарствима раде на развоју пољопривреде, у овом крају сточарства. Важни су у томе и наши кораци у органској пољопривреди, где је "Златиборски еко аграр" први добио сертификате за органски сир и кајмак. Ко у будућности буде имао органску храну може да очекује квалитетан живот – рекао је председник Стаматовић.

Будући да је пршута у називу овог сајма, увек се сматрало посебно важним имати победничку пршуту, особито говеђу. То је успело Петру Шопаловићу (34) који се сада, као и прошле године, окитио златом за најбољу говеђу пршуту (уједно му је и кобасица најбоља). Петар је трећа генерација пршутара у својој породици, врло посвећеној овом послу. Шта је најважније да пршута буде врхунска, питамо га:

– Пре свега, квалитетно месо, добра сировина како ми кажемо. Затим одмерено усољавање, након чега 21 дан стоји у саламури. Потом сушење (око месец дана) на сувим буковим дрвима, прво на тихој, а онда на јакој ватри. Посвећеност је битна (при сушењу ватру и ноћу треба ложити), а пре свега љубав према послу – објашњава Петар, који производе углавном продаје на подручју Београда и околине, при чему многи траже победничку пршуту са "Пршутујаде".

Што се тиче цена изложених производа, оне су на овом сајму биле сличне код свих излагача. Добру сланину и кобасицу продавали су по 1.400 динара за килограм, свињску пршуту 1.700, свињску печеницу 2.300, овчију стељу 2.300, а врхунску говеђу пршуту од 2.300 до 3.000 динара по килограму. Кажу да је промет и на овој "Пршутујади" био задовољавајући.

У културно-уметничком програму учествовали су чланови Удружења за неговање народне традиције "Златибор" и деца из ОШ "Миљивоје Боровић" из Мачката. Први пут на "Пршутујади" своје умеће у спремању традиционалних јела и аранжирању сувомеснатих производа приказали су ученици Угоститељско-туристичке школе из Чајетине.

ЗЛАТИБОРЕ, ПИТАЈ ТАРУ

Зашто бисмо сами кад можемо заједно – то поручују представници туризма Златибора и Бајине Баште удружени у издавању управо објављене књиге "Златибор, питај Тару". Названој по у народу радо певаној песми о младалачкој љубави ("Волели се ко сунце и зора, она с Таре, ја са Златибора"), додуше неузвраћеној ("Сетном песмом из плаве даљине уда-ла се преко реке Дрине"), с подсећањем и на вечну блискост две суседне планине.

Аутори те двојезичне књиге (на српском и енглеском) су бајинобаштански туристички посленици Ранко

Милановић и Сениша Спасојевић заједно са ауторком текста Данијелом Ћировић и илустраторком Биљаном Михајловић. Удружени издавачи су Туристичка организација Златибор, ЈП "Национални парк Тара" и ТО "Тара- Дрина" из Бајине Баште. Савремено опремљена, а с традиционалним темама и мотивима, погодна је да њоме свету боље представимо изворне и туристичке вредности златиборско-тарског краја.

Почиње, наравно, цртицом о настанку песме "Златибор, питај Тару". Стихове за њу написао је песник Михаило Ћуповић (1934.-2004.), рођен у Мокрој Гори,

живео у Чајетини. "Мало се зна да је ова песма прича о његовој неоствареној љубави из младости. Он се загледао у Милицу, најмлађу од пет ћерки. Једна од њених старијих сестара приметила је да се нешто дешава и рекла родитељима, забринута да би Милица могла да побегне и њу прескочи са удајом. Милицу су склонили код тетке у Заовине, док је Михаило ускоро отишао у војску на две године. Када је дошао ред на Милицу да се уда, дали су је за момка из Вишеградске бање... А Михаило је написао песму".

Књига од таквог почетка наставља са записима о планинама. "Нема места на Балкану које није чуло за златиборску пршуту или Панчићеву оморичу. Специфични животни услови овог краја утицали су и на посебан начин живота становника Златибора и Таре, што је изнедрило нарочите специјалитете, занате и вештине којима се овдашња села и данас поносе", пише у уводу, па разјашњава порекла имена обе планине.

Следе упечатљиве приче о народном градитељству и кућама без ексера, традиционалној ношњи овог краја (женска и мушка одећа, опанци), једном дану у сеоским домаћинствима на Златибору и Тари, ваљарима, старим занатима овог краја (катранџије, качари, ситарии, рабаџије, кириџије, сплавари), изради одеће од конопље и вуне, о легендама и предањима (Немањићи и Тарабићи, Царево поље, рудници соли и злата...). Наравно и о надалеко познатој храни златиборско-тарског подручја: комплет лепињи, пршуте, сиру и кајмаку, ракији... Завршно поглавље је "Шта да обиђете", а ту су уз изузетне илустрације описане знаменитости ове планине: манастири Рача и Рујно, извор Лађевац, Сирогојно, Стопића пећина, водопад Гостиље, Мокра Гора и Шарган, река Врело, Бањска стена, Кућица на Дрини, Перућац.

– Иако пре свега посвећена бајинобаштанском и чајетинском крају, ова књига, намењена за све од седам до 107 година, засад је јединствен пример атрактивно представљене културне баштине, предања и туризма. Осликава сву лепоту српске традиције, наслеђа и јединствене природе – наводи се у најави те књиге која је прву промоцију имала у Београду 13. марта у Туристичкој организацији Србије, а затим ће на Златибору и у Бајиној Башти.

ФИЛМ "ЗЛАТИБОР, ПЛАНИНА БОГОВА" ОДУШЕВИО НИШЛИЈЕ

Документарно-играни филм "Златибор, планина богова", премијерно летос представљен на Златибору у склопу обележавања 130 година туристичке традиције, започео је свој поход градовима Србије. Приказан је пред нишком публиком 28. фебруара ове године. У биоскопу "Cine Grand" у Нишу овај филм продуцента Оливера Пауновића одушевио је Нишлије, који су у великом броју испратили прво приказивање златиборског филма у њиховом граду.

Подсећамо да су поводом обележавања важног јубилеја, 130 година организованог туризма на Златибору, Општина Чајетина и Туристичка организација Златибор у сарадњи са продуцентском кућом "City group" из Ниша припремили тај филм. Он приказује

дугу и богату историју златиборског туризма, његов развој од дрвених павиљона за смештај гостију до савременог туристичког центра са мноштвом садржаја и богатом понудом. Филмом је велика архивска грађа дигитализована и даривана поколењима.

Врхунски глумац Небојша Дугалић, редитељ Владимир Ристић и продукцијска кућа Оливера Пауновића створили су вредан документарни филм, какав Златибор до сада није имао. Истражили историју "златне планине", па времена и људе овековечили, сећања на заслужне сачували. Нико оволико материјала, слика и видео снимака, није упаковао на овај начин. И то филм "Златибор, планина богова" чини посебним.

Сниман је током 2022. године на Златибору. Радњу филма изнели су глумци Народног позоришта Ужице, као и Небојша Дугалић који је својим гласом и појавом дао велики допринос овом остварењу. "Златибор, планина богова" рађен је по текстовима Милисаве Р. Ђенића и Снежане Ђенић.

Након пројекције у Нишу уследили су позитивни коментари бројних гледалаца. Сви се слажу да ово филмско дело, осим што приказује лепоту златиборског краја, такође чува дух и историју Златиборца за будућа поколења.

Приказивању филма у Нишу присуствовали су и председник Скупштине општине Чајетина Арсен Ђу-

рић, директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић, као и продуцент Оливер Пауновић у име "City" групе.

Претпремијерно приказан на Фестивалу туристичког филма у Врмци крај Сокобање овај филм је тада, упркос јакој конкуренцији, већ на почетку свог пута кроз биоскопске дворане освојио прву награду и "гран при" за најбољи туристички филм.

Након успеле премијере у Нишу, филм "Златибор, планина богова" ће бити приказан у Новом Саду и у Београду, а затим на разним фестивалима у земљи и иностранству, као и на националним телевизијама.

Изузетна посећеност Златибора и за Сретење

Непрегледне колоне аутомобила на искључењу са ауто-пута у Паковању, редови за куповине улазница на локалитетима, Краљев трг препун људи, деце, омладине – тако се могу описати дани сретењског празника на Златибору, када су паркинзи и улице били препуни аутомобила регистарских ознака из Србије и региона. Оствареним туристичким прометом сви су задовољни: хотелијери који су попунили капацитете, угоститељи који су имали пуне руке посла, трговци, власници смештаја у домаћој радности. А задовољни су и гости. Више од 50.000 туриста, колико је дневно овде боравило у дане сретењских празника, вратило се кући са најлепшим успоменама, новим искуствима и незаборавним доживљајима. Златибор је и овом приликом оправдао титулу најпосећеније српске планине. Централни догађај за Сретење био је врло посећени концерт Данице Црногорчевић, одржан на Краљевом тргу. Исте вечери у Културном центру Златибор организовано је гусларско вече. Тих дана, од 15. до 18. фебруара, најдужом гондолом на свету возило се 8.500 путника, а 16. фебруара било је 2.900 посетилаца што је највећи дневни број путника током сретењских празника од почетка рада. За четири празнична дана Стопића пећину обишло је више од 3.500 посетилаца. Веома посећени били су и водопад у Гостиљу, музеј у Сирогојну, Дино парк...

Туристичка понуда "златне планине" на сајму у Бањалуци

Туристичка организација Златибор наставила је са промоцијама – од 1. до 3. марта садржаје најпосећеније српске планине представила је на 4. Међународном сајму туризма у Бањалуци. Познато је да Златибор гаји изузетне везе са Републиком Српском, нарочито у туристичкој делатности. ТО Златибор је током 2023. озваничила сарадњу потписивањем протокола са ТО Републике Српске са циљем реализације заједничких пословних активности везаних за промоцију, развој и унапређење области туризма. Домаћинска пажња и пријатељство се наставило и на овом међународном сајму који је окупио више од 150 излагача. Током три сајамска дана посетиоци су могли да се упознају са туристичком понудом Златибора за предстојеће ускршње и првомајске празнике. Истовремено су представљени амбициозни пројекти који ће омогућити да Златибор и даље буде у току са најновијим трендовима у туристичкој индустрији (изградња Спортског парка Златибор, голф терена, уређење врха Торника, "Златног града" на обали Рибничког језера, нова траса гондоле од Торника до Прибојске бање). Овде је штанд Златибора посетио министар туризма и трговине у Влади Републике Српске Денис Шулић.

Бесповратна средства за сеоски туризам

Влада Србије усвојила је Уредбу о условима, начину доделе и коришћења средстава подстицаја за развој и унапређење руралног туризма којом се, први пут за ову намену, бесповратно додељује 150 милиона динара. Право на доделу средстава имају сеоска туристичка домаћинства, салаши и етно-куће евидентирани у информационом систему Е-туриста за доградњу, реконструкцију и додатно опремање постојећих угоститељских објеката за смештај. Максимална висина подстицаја по пројекту је 2,9 милиона динара, уз обавезу сопственог учешћа у износу од 10 одсто укупне вредности инвестиције. Овим се унапређују сеоска туристичка домаћинства и пружа им се додатна подршка да се укључе у развој локалне заједнице, што је веома битно за Златибор као водећу туристичку дестинацију. Јавни позив за подношење захтева доступан је на сајту Министарства туризма и омладине.

Златибор постаје водећи центар за припреме спортских екипа

Председник Општине Чајетина Милан Стаматовић упознао је 1. марта на Златибору министра спорта Србије Зорана Гајића са плановима општине на изградњи нових спортских садржаја од којих су најзначајнији и најзахтевнији изградња спортског комплекса са отвореним и затвореним теренима, као и изградња голф терена у близини Рибничког језера. Стаматовић и Гајић су заједнички констатовали да ће завршетком тих спортских објеката Златибор постати једна од најзначајнијих дестинација на Балкану и у Европи када се спортске екипе буду одлучивале за локацију на којима ће обављати припреме. Током боравка на Златибору министар Гајић и шеф његовог кабинета Јован Кнежевић су у пратњи директора Туристичко-рекреативног комплекса "Златибор" Николе Новаковића обишли постојеће спортске објекте и локације на којима се граде нови садржаји, након чега нису крили задовољство чињеницом да се и наша најпосећенија планина прикључила убрзаном развоју Србије и бољем искоришћењу свих својих природних и развојних потенцијала.

Незабораван концерт женског састава "Ла банда" на Дан жена

Културни центар Златибор уприличио је нашим дамама на Дан жена један изузетан (бесплатан) концерт – овде у дворани испуњеној посетиоцима наступио је женски тамбурашки састав "Ла банда" из Новог Сада. Са пријатним звуцима тамбуре и зналачком свирком, уз сјајно певање Анастасије Грк и разноврстан репертоар. Чланице овог оркестра свирале су стране песме ("Њујорк, Њујорк", "Ке сера, сера", композиције групе АББА, ромске нумере...), домаће забавне ("Ја волим слатку малу", "Злато моје", "Странац у ноћи", "Ја сам лажљива", "Само мало"...), па и народне ("Краљ поноћи", "Циганка сам мала", "Пукни зоро", "Јутрос ми је ружа процветала"...), исказујући разноврсно музичко знање и раскошне могућности тамбурашког оркестра. Публика је уживала у том наступу младих и лепих Новосађанки, аплаузима поздрављала сваку песму, да би по завршетку овацијама испратила састав "Ла банда". Био је ово, коментарисале су даме из публике, концерт за незаборав, диван осмомартовски поклон за све које су присуствовале.

РЕСТОРАН "БИНИС" НОВА ГАСТРОНОМСКА ОАЗА "ЗЛАТНЕ ПЛАНИНЕ"

Златибор одавно одише гостопримством, а одавно поседује и јединствени кутак где се сједињују беспрекорна услуга, незаборавни укуси и породична забава. Реч је о ресторану "Бинис" који од ове године заузима посебно место у угоститељској понуди Златибора. За све који би да споје добар залагај и леп амбијент недалеко од центра "златне планине" овај ресторан је прави избор.

Овде је у понуди широк избор традиционалних јела као и савремених специјалитета припремљених умећем врхунских кулинера, све од здравих намирница локалних произвођача чувених по квалитету својих производа.

"Као део наше посвећености локалној заједници по-

носно истичемо да намирнице за наше јеловнике долазе од локалних добављача, подржавајући традицију и одрживост у исти мах. Ресторан "Бинис" нуди незаборавна гастрономска искуства уз специјалитете који освајају срца – златиборска јагњетина и јаретина под паром. Са пажљиво одабраним састојцима и традиционалним рецептима сваки залагај оживљава дух Златибора, док су ту и савремени специјалитети", поручују из ресторана "Бинис".

Гости овде највише уживају у традиционалним златиборским специјалитетима. Међу њима се посебно издваја чувена комплет лепиња, специјалитет једноставних састојака, али јединственог укуса што потврђује и чињеница да је изабрана за најбољи доручак на свету.

А комплет лепиња је само једна у низу гастрономских чаролија из ресторанске кухиње. Љубитељи доброг укуса овде уживају у пуњеним прженицама на златиборски начин, јединственом качамаку са медом, пихтијама са пистаћима, врхунској селекцији манастирских сирева, разноврсном избору паста и пица, јела са роштиља, рибљих специјалитета...

Приступачне цене хране спремљене су у "Бинису" тако да угоде свим чулима. Уз пријатан амбијент, професионалност и љубазност особља зачињене су и изврсном понудом десерта. У понуди су палачинке, домаћи колачи, чоколадни суфле, воћна салата, воћни куп...

Импесионирани доживљеним у "Бинису" многи на друштвеним мрежама наводе да им је омиљена храна баш у овом ресторану. Хвале услугу и љубазност домаћина, слажу се да је ово дивно место за ужитак. Зато на Гуглу ресторан има савршену оцену (5 од 5).

"Оно што издваја ресторан "Бинис" од осталих је не само укусна храна, већ и простор који пружа неизмерну радост деци. Наша играоница је место где малишани могу истраживати, стварати и дружити се док родитељи уживају у оброцима и разговору", истичу у овој новој гастрономској оазису Златибора.

У ВИЛИ "БАЈКА" ОДМОР ЈЕ КАО У БАЈЦИ

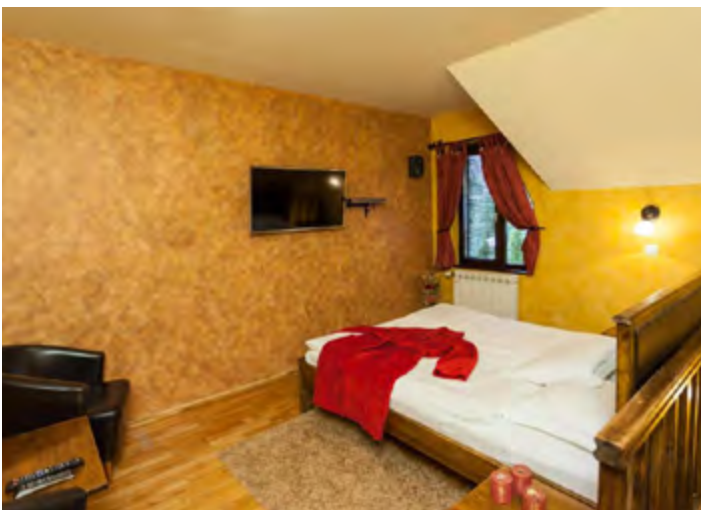
Сви заљубљеници у Златибор, нарочито они верни туристи који већ годинама уживају у лепотама ове планине, сигурно су приметили вилу која се дискретно ушускала у Виогорској улици, надомак скијалишта Обудовица и центра Златибора.

Специфичног архитектонског изгледа неодољиво се уклопила у окружење својом лепотом и аутентичношћу. Током лета увек пуна цвећа, савршено уређеног дворишта са летњиковцима и фонтанам, зеленилом. Вила се зове "Бајка", баш као што јој и пристаје, а њен назив као и изглед гостима обећавају одмор из бајке.

Један од препознатљивих симбола Златибора, са више од две деценије традиције у угоститељству, вила "Бајка" представља породични бизнис који је стекао репутацију захваљујући беспрекорној услузи и хиљадама задовољних гостију. Изграђена као једна од првих вила у савременом туристичком развоју Златибора "Бајка" и даље остаје синоним за удобност, луксуз и истинско планинско задовољство.

Са седам апартмана и четири двокреветне собе, вила "Бајка" нуди разнолик избор смештаја. Посебно импресивна је Резиденција, петокреветни апартман величине 70 метара квадратних са две одвојене спаваће собе, пространим дневним боравком, трпезаријом и терасом. Купатило је опремљено хидромасажном ђакузи кадом и туш кабином са хидромасажером, а гости имају засебан улаз и два паркинг места.

Осим Резиденције, и други апартмани у вили "Бајка" осмишљени су тако да пруже удобан боравак и све што је потребно за комфоран одмор на Златибору. Сваки апартман има дневни боравак, комплетно опремљену кухињу са трпезаријом, терасу и купатило са хидромасажном ђакузи кадом.

Вила је опремљена у аутентичном планинском стилу, са удобним намештајем. У ентеријеру доминира дрво, што гостима пружа прави осећај планинске топлоте. Поред смештајног дела вила "Бајка" располаже кафе баром који је оплемењен необичним дизајном са елементима кованог гвожђа у обради ентеријера. То дневни одмор гостију чини пријатним и релаксирајућим.

Оно што "Бајку" чини посебном је њено природно окружење – шаренило цвећа, зеленило, жубор воде из камених фонтана, све то идилично уклопљено у бајковито двориште. За породице са децом ово је савршено место, безбедно и испуњено садржајима за најмлађе. Летњиковци су идеални за породично уживање и одмор.

Вила "Бајка" представља рај који спаја снове о правом планинском одмору са стварношћу, нудећи гостима незаборавно искуство и истинску хармонију са природом.

НАЈЛЕПШИ СУВЕНИРИ СУ ПРОИЗВОДИ САМОУКИХ МАЈСТОРА

Кад мине једно дивно златиборско лето или зима, кад прођу дани боравка на најлепшој планини, успомене и сувенири остану! Сећања на сва та лепа места, на дивне и драге људе са ових брда, узбудљиве догађаје...

Добар сувенир временом постане права драгоценост: у стању је да у трену исприча причу о једном зимовању, младалачком заносу и лепоти планине, једном незаборавном заласку сунца, о радо слушаној причи из давно минулог времена.

Златиборски сувенири су баш такви, по много чему по-

себни и јединствени, пише о томе богато илустрована монографија "Златибор кроз културу и туризам". Они, светом путујући, истовремено причају бајковиту причу о планини, буде успомене, сећају на давна времена и старе Златиборце: на њихов миран живот друкчији од савременог, оне куће брвнаре, гуњеве, шајкаче.

Без сумње, најлепши сувенири Златибора су производи самоуких мајстора. И кад би човек кренуо дубље у време, кроз историју, лако би нашао одговор на питање како су настајали ти производи које данас као сувенире користимо.

Некад су златиборски домаћини невољом постајали самоуки мајстори, удаљеност и сиромаштво су их на то нагнали: сами су морали да уштаве кожу, направе опанке, да сашију панталоне и зубуне од сукна које су производиле њихове домаћице. Да сами направе дрвене кашике, сашију шајкаче, да издељају фруле и двојнице како би имали на чему засвирати на вашару...

Домаћице су саме морале да исплету чарапе, везом да их украсе, кошуље да сашију и извезу како би лепше на вашару изгледале, поњаве и ћилиме да изаткају, вунене чарапе исплету... Потомци ових некадашњих златиборских домаћина и домаћица, негујући то умеће предака данас праве лепе златиборске сувенире.

Живописне радње или пијаце с препуним тезгама места су на којима свако може себи пронаћи некакав сувенир за себе и своју душу. Нешто што ће га трајно подсећати на мирисну планину.

У том мноштву аутентичних и сасвим особених предмета – дрвених и земљаних посуда (чанкова, тањира, ћаса, чинија, лонаца), комада покућства, корпарских или ковачких рукотворина, тканих, плетених и везених торби, џемпера, пешкира и марамица, међу фрулама и двојницама, пред лицидерским срцима, бронзаним меденицама, традиционалним производима бакине сеоске кухиње – потребно је само начинити прави избор.

